

RealCare baby Bob (2de graad)

Zorg en Welzijn - voorlopige versie dd. 30/06/2023

BK2_02.10

De leerlingen informeren zich over de behoeften van kinderen en volwassenen binnen een ruime gezinscontext.

- levensloopfasen
- ontwikkelingspsychologische domeinen
- menselijk gedrag
- beïnvloedende factoren
- (basis)behoeften van mensen
- aanbod lokale zorg-, hulp- en dienstverlenende instanties

Beheersingsniveau: toepassen.

Maatschappij en Welzijn - voorlopige versie dd. 30/06/2023

BK2_02.05

De leerlingen observeren het gedrag van kinderen en volwassenen.

- waarnemen en observeren
- beïnvloedende factoren
- criteria goede observatie
- soorten observaties
- observatietechnieken
- registratietechnieken

Beheersingsniveau: toepassen.

WD14_14.03.02

De leerlingen lichten de fysieke, cognitieve en socio-emotionele ontwikkeling doorheen de levensloopfasen toe.

Beheersingsniveau: begrijpen.

WD14_14.03.02.01 Subdoel 1

De leerlingen lichten het concept ontwikkelingsfase als leeftijdsgebonden indeling toe.

- levensloopfasen
- ontwikkelingsdomeinen

WD14_14.03.02.02 Subdoel 2

De leerlingen lichten de fysieke ontwikkeling per levensloopfase toe.

- (senso)motorische ontwikkeling

WD14_14.03.02.03 Subdoel 3

De leerlingen lichten de cognitieve ontwikkeling per levensloopfase toe.

- van sensomotorisch tot formeel-operationeel denken

WD14_14.03.02.04 Subdoel 4

De leerlingen lichten de morele ontwikkeling per levensloopfase toe.

WD14_14.03.02.05 Subdoel 5

De leerlingen lichten de socio-emotionele ontwikkeling per levensloopfase toe.

- hechting
- identiteit

WD14_14.03.02.06 Subdoel 6

De leerlingen lichten de invloed van nature en nurture op de ontwikkeling toe.

Zorg en Welzijn - D/2021/13.758/116

LPD 31 De leerlingen lichten de levensloopfasen van de mens toe met aandacht voor de mijlpalen in de fysieke, cognitieve en socio-emotionele ontwikkeling.

Samenhang eerste graad: In de eerste graad wordt de ontwikkeling van identiteit als dynamisch omschreven. Identiteit ontwikkelt zich doorheen de tijd en wordt beïnvloed door de eigen omgeving, achtergrond en persoonlijke beleving van ruimte en tijd.

✓ Je kan de leerlingen vooral de grote mijlpalen in de ontwikkeling meegeven die hen helpen bij hun observaties (LPD 30) en de kleine vrijetijdsacties waaraan ze zullen deelnemen (LPD 35). Het accent ligt op correcte verwachtingen van kinderen, volwassenen en ouderen in functie van de levensfase waarin men zich bevindt.

✓ Je kan leerlingen de kenmerken en evolutie van de fysieke groei laten ontdekken: fijne en grove motoriek, controle over precisie, evolutie van rollen, kruipen en zitten naar staan en lopen. De verschillende mijlpalen zijn belangrijk in functie van de zorg en het pedagogisch handelen (bv. bij het aanbieden van spelvormen).

✓ Je kan de leerlingen tonen hoe zintuigelijke mogelijkheden toenemen en aanleren wat de mijlpalen zijn in zien, horen, ruiken, voelen en proeven.

✓ Je kan leerlingen de stappen in verstandelijke ontwikkeling bij kinderen bijbrengen. Daarbij komen o.m. ervaringen vasthouden, abstracter denken, verbanden leggen en objectpermanentie aan bod.

✓ Je kan leerlingen de basisbehoeften (eten, drinken, liefde en affectie ...) van kinderen laten ontdekken en de ontwikkeling in identiteit, gehechtheid en vertrouwen aan bod laten komen.

✓ In de derde graad kan je de leerlingen een link laten leggen naar de morele ontwikkeling van de mens door de waarden en normen die eigen zijn aan een levensfasen te benoemen.

✓ Omdat de ontwikkeling van de mens het snelst evolueert in de beginjaren is er veel aandacht voor de kindertijd. De levensgebeurtenissen die de ontwikkeling beïnvloeden zijn daarin bijzonder belangrijk. Denk o.m. aan relatie of vriendschap, diverse gezins- en woonvormen, keuze voor opleiding ... Bij volwassenen en ouderen kan je aanvullen met beroeps- en loopbaankeuze.

LPD 32 De leerlingen verkennen (ped)agogische vaardigheden en aanbod passend bij de levensloofasen.

✓ Je kan via de uitgangspunten van het pedagogisch raamwerk (Kind en Gezin) leerlingen een mooie kapstok bieden om (ped)agogische vaardigheden te onderzoeken: welbevinden en betrokkenheid, emotionele en educatieve ondersteuning en omgeving. Het is niet de bedoeling dit leerplandoel uit te werken met het oog op werken in de kinderopvang.

✓ Je kan leerlingen laten verkennen welke (ped)agogische vaardigheden en aanbod passend zijn bij een bepaalde levensfase (LPD 31). Voor het werken rond het aanbod (materialen, prikkels of activiteiten) is het zinvol om aandacht te hebben voor de verschillende ervaringsgebieden en voor activiteiten van het dagelijks leven: wanneer kan een kind zijn veters leren strikken, tandenpoetsen of leren fietsen ...? In de tweede graad kan je leerlingen laten reflecteren over wat ze daaruit bv. kunnen leren voor babysitten, jeugdbeweging, voor de sporttraining of voor contacten met ouderen uit de eigen omgeving.

✓ Je kan met de vakgroep afspraken maken over een leerlijn rond pedagogisch handelen die van de tweede graad over de derde graad naar een zevende jaar kan lopen. In de derde graad zetten ze volgende stappen in de leerlijn en integreren ze het geleerde in het (ped)agogisch handelen bij (groepen van) kinderen en ouderen.

✓ Je bereikt dit doel in samenhang met observeren (LPD 30).

Maatschappij en Welzijn - D/2021/13.758/070

LPD 30 De leerlingen lichten de ontwikkelingsdomeinen en de afbakening van de levensloofasen toe met aandacht voor

- de onderlinge samenhang van ontwikkelingsdomeinen;
- levensloofasen als dynamisch gegeven.

✓ Vanuit een visie op totale ontwikkeling heb je aandacht voor de verschillende ontwikkelingsdomeinen (fysieke, cognitieve en socio-emotionele ontwikkeling) en voor alle levensloofasen van de mens (prenatale fase, baby, peuter, kleuter, lagere schoolkind, adolescent, volwassene, oudere).

✓ Je kan als leraar zelf kiezen voor een bepaalde afbakening van levensloofasen met bijhorende benamingen. Het is belangrijk om daarover afspraken te maken binnen de lerarenteams (2de-3de graad).

✓ Aan de hand van dit doel reik je leerlingen handvatten of het kader aan om samenhang tussen ontwikkelingsfasen binnen de levensloofasen te analyseren (LPD 36).

LPD 31 De leerlingen lichten de fysieke ontwikkeling doorheen de levensloofasen van kinderen en adolescenten toe met aandacht voor

- lichamelijke groei en rijping;
- (senso)motorische ontwikkeling: reflexen, grove en fijne motoriek, coördinatie.

Samenhang tweede graad: II-Nat-da LPD 14

- ✓ Je kan vertrekken vanuit casussen en observaties (authentieke contexten).
- ✓ Dit doel kan je in samenhang zien met LPD 52.

LPD 37 De leerlingen onderzoeken (ped)agogische vaardigheden en aanbod passend bij de levensloofasen.

- ✓ Het is niet de bedoeling dat dit doel wordt bereikt in functie van het werken in de kinderopvang. Toch kunnen de uitgangspunten van het pedagogisch raamwerk (Kind en Gezin) leerlingen een mooie kapstok bieden om (ped)agogische vaardigheden te onderzoeken: welbevinden en betrokkenheid, emotionele en educatieve ondersteuning en omgeving.
- ✓ Je kan leerlingen laten onderzoeken welke (ped)agogische vaardigheden en aanbod passend zijn bij een bepaalde levensfase. Voor het werken rond het aanbod (materialen, prikkels of activiteiten) is het zinvol om aandacht te hebben voor de verschillende ervaringsgebieden en voor activiteiten van het dagelijks leven: wanneer kan een kind zijn veters leren strikken, tanden poetsen of leren fietsen ...? In de tweede graad kan je leerlingen laten reflecteren over wat ze daaruit bv. kunnen leren voor babysitten, jeugdbeweging, voor de sporttraining of voor contacten met ouderen uit de eigen omgeving.
- ✓ Je bereikt dit doel in samenhang met LPD 43.
- ✓ In de derde graad zetten ze volgende stappen in de leerlijn en integreren ze het geleerde in het (ped)agogisch handelen bij (groepen van) kinderen en ouderen.

LPD 42 De leerlingen voeren ondersteunende vaardigheden uit met betrekking tot ADL-activiteiten.

Samenhang tweede graad: II-LiOp-ddaa LPD9

- ✓ Je focust op het ondersteunen van kinderen tussen 0 en 3 jaar en van gezonde volwassenen in dagelijkse situaties.
- ✓ ADL activiteiten: je kan werken rond aspecten van rust en slaap, maaltijdgebeuren, hygiëne en zindelijkheid, verzorging.
- ✓ Aandacht voor de behoeften, wensen, voorkeuren, mogelijkheden en beperkingen, het welbevinden en betrokkenheid van het kind, de beleving van de volwassene en gezondheidsbevordering zijn belangrijke uitgangspunten.
- ✓ Vanuit casussen kan je leerlingen enkele verzorgende handelingen bij kinderen laten exploreren zoals verluieren, kinderbadje, heffen en tillen, geven van een flesje of fruitpap. Je kan werken met workshops (hoekenwerk), vertrekken vanuit een spelsituatie, leerlingen inschakelen die stage-ervaringen hebben ... Het is belangrijk dat leerlingen ervaren dat zorgen voor kinderen mogelijkheden creëert om ontwikkelingskansen te bieden op alle ontwikkelingsdomeinen.
- ✓ Je kan leerlingen laten ervaren wat het betekent afhankelijk te zijn van anderen bij het uitvoeren van dagelijkse activiteiten.
- ✓ Vanuit de focus op kinderen en gezonde volwassenen en in samenhang met LPD 23, 24, 26 en 44 kan je werken rond het organiseren en ondersteunen van het maaltijdgebeuren: het bedelen en presenteren van maaltijden en dranken, samen maaltijd nemen,...

